

Prima instanță; (Judecătoria Edineț, sediul Briceni) Gh. Comerzan
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

DECIZIE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către avocatul Ivașciuc Antonina în interesele
lui Ciobrîi Iulian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobrîi Iulian
împotriva lui Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, intervenient accesoriu
IP "Agenția Servicii Publice" cu privire la constatarea valabilității contractului de
donație, recunoașterea dreptului de proprietate,

la cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Meșina
Constantin și Meșina Valeriu împotriva lui Ciobrîi Victor, Ciobraia Nadejda și
Ciobrîi Iulian cu privire la constatarea nulității actului juridic și evacuare,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2022,

c o n s t a t ă:

La 06 iulie 2020, Ciobrîi Iulian a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, intervenient accesoriu
IP "Agenția Servicii Publice" cu privire la constatarea valabilității contractului
de donație, recunoașterea dreptului de proprietate.

La 16 septembrie 2020, Meșina Constantin și Meșina Valeriu au depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciobrîi Victor, Ciobraia Nadejda și
Ciobrîi Iulian cu privire la constatarea nulității actului juridic și evacuare.

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Briceni din 01 martie 2022, s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de Ciobrîi Iulian.

S-a admis acțiunea depusă de Meșina Constantin și Meșina Valeriu.

La 28 martie 2022, avocatul Istratei Vitalie a depus în interesele lui Ciobrîi
Victor și Ciobraia Nadejda cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai
Edineț, sediul Briceni din 01 martie 2022 (f. d. 195-196 Vol. I).

La 17 octombrie 2022, Ciobrîi Iulian, reprezentat de avocatul Ivașciuc
Antonina a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai
Edineț, sediul Briceni din 01 martie 2022, solicitând totodată repunerea în

termen a apelului (f. d. 1-4 Vol. II).

La 02 noiembrie 2022, Ciobrîi Iulian, reprezentat de avocatul Ivaşciuc Antonina a depus cerere de apel motivată (f. d. 40-45 Vol. II).

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 02 noiembrie 2022, s-a respins cererea depusă de avocatul Ivaşciuc Antonina în interesele lui Ciobrîi Iulian privind repunerea în termen a apelului şi s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

La 09 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poştal, avocatul Ivaşciuc Antonina a depus în interesele lui Ciobrîi Iulian cerere de recurs împotriva încheierii Curţii de Apel Bălţi din 02 noiembrie 2022, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei în instanţa de apel.

Recurentul Ciobrîi Iulian în motivarea recursului a invocat că pronunţarea dispozitivului hotărârii instanţei de fond a avut loc în lipsa sa şi a avocatului, iar la materialele cauzei lipseşte dovada recepţionării hotărârii motivate a instanţei de fond.

De asemenea, a specificat că este neîntemeiat argumentul instanţei de apel cu referire la faptul că avocatul a cunoscut despre examinarea cauzei în instanţa de fond, participând la şedinţele de judecată şi cunoscând despre fixarea şedinţei de deliberare şi pronunţare a hotărârii.

Astfel, a reiterat că încheierea instanţei de apel a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălţi a pronunţat încheierea contestată la 02 noiembrie 2022, care a fost recepţionată de recurent la data de 29 noiembrie 2022, conform avizului de recepţie (f. d. 57 Viol. II).

Astfel recursul declarat la data de 09 decembrie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie îl consideră neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 23 iulie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Ciobrîi Iulian împotriva lui Ciobrîi Victor şi Ciobraia Nadejda, intervenient accesoriu IP "Agenţia Servicii Publice" cu privire la constatarea valabilităţii contractului de donaţie, recunoaşterea dreptului de proprietate a fost primită în procedură şi numită şedinţa de judecată pentru 16 septembrie 2020, ora 11:00 (f.d. 42-43 Vol. I).

Încheierea respectivă a fost recepţionată de Ciobrîi Iulian conform avizului de recepţie (f. d. 48 Vol. II).

În ședința de judecată a instanței de fond din 16 septembrie 2020, a fost prezent Ciobrîi Iulian și reprezentantul său, avocatul Ivașciuc Antonina, cauza fiind amînată (f. d. 56-57 Vol. I).

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la ședința de judecată a instanței de fond din 18 noiembrie 2021, a fost prezent avocatul Ivașciuc Antonina, cauza fiind amînată pentru data de 25 noiembrie 2021 (f. d. 152-153 Vol. I).

Ședința de judecată din 25 noiembrie 2021 a fost amînată pentru data de 23 decembrie, fiind admisă cererea de amînare a avocatului Ivașciuc Antonina (f. d. 157 Vol. I).

Pentru ședința de judecată din 23 decembrie 2021, avocatul Ivașciuc Antonina a fost înștiințată cu aviz de recepție (f. d. 161 Vol. I).

La fel, pentru ședința de judecată din 23 decembrie 2021, avocatul Ivașciuc Antonina a depus cerere de amînare (f. d. 163 Vol. I), motiv pentru care examinarea cauzei a fost amînată pentru data de 01 martie 2022 (f. d. 167 Vol. I), pentru care avocatul Ivașciuc Antonina a fost înștiințată cu aviz de recepție (f. d. 173 Vol. I).

La 01 martie 2022, avocatul Ivașciuc Antonina a depus cerere, prin care a informat instanța de judecată că este în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată stabilită pentru data de 01 martie 2022, solicitând finisarea examinării cauzei în absența sa, anexînd la cerere poziția lui Ciobrîi Iulian referitor la cererea intervenienților principali Meșina Constantin și Meșina Valeriu (f. d. 174 Vol. I).

La 01 martie 2022, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoria Edineț, sediul Briceni.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la pronunarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, Ciobrîi Iulian și avocatul său nu au fost prezenți.

La 07 martie 2022, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost expediat în adresa părților, fiind recepționat de Ciobrîi Iulia la data de 15 martie 2022 conform avizului de recepție (f. d. 190 Vol. I).

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se reține că termenul de declarare a apelului curge de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că Judecătoria Edineț, sediul Briceni a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 01 martie 2022, termenul limită de depunere a apelului fiind 31 martie 2022, însă cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Ciobrîi Iulian numai la data de 17 octombrie 2022, respectiv, cu depășirea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Mai mult, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, Ciobrîi Iulian nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc).

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Instanța de recurs consideră că nu poate fi reținut argumentul reprezentantului recurentului cu referire la faptul că la pronunțarea dispozitivului hotărârii nu a fost prezent reclamantul și reprezentantul său și nu au recepționat hotărârea motivată.

După cum s-a menționat, prin cererea depusă, avocatul Ivașciuc Antonina a informat instanța de judecată că este în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată stabilită pentru data de 01 martie 2022, solicitând finisarea examinării cauzei în absența sa, anexînd la cerere poziția lui Ciobrîi Iulian referitor la cererea intervenienților principali Meșina Constantin și Meșina Valeriu.

Mai mult ca atât, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost expedit în adresa părților, fiind recepționat de Ciobrîi Iulia la data de 15 martie 2022.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Prin urmare Colegiul relevă că recurentul și reprezentantul său nu au dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale.

În atare circumstanțe, instanța de recurs concluzionează că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Prin urmare, ținînd cont că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01 martie 2022, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Ciobrîi Iulian nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului în termen, Colegiul consideră ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului depus de Ciobrîi Iulian din motivul depunerii în afara termenului legal.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 02 noiembrie 2022, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Ivașciuc Antonina în interesele lui Ciobrîi Iulian și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Ivașciuc Antonina în interesele lui Ciobrîi Iulian.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ciobrîi Iulian împotriva lui Ciobrîi Victor și Ciobraia Nadejda, intervenient accesoriu IP ”Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea valabilității contractului de donație, recunoașterea dreptului de proprietate,

la cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Meșina Constantin și Meșina Valeriu împotriva lui Ciobrîi Victor, Ciobraia Nadejda și Ciobrîi Iulian cu privire la constatarea nulității actului juridic și evacuare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh